

29.5.2018

STM010:00/2015

Lausunto työryhmämuistiosta toiminnallisten häiriöiden yhtenäisistä hoidon perusteista

Sosiaali- ja terveysministeriö on vuonna 2015 asettanut työryhmän uudistamaan ja yhtenäistämään hoitoon pääsyn määräaikoja ja perusteita sekä valtakunnallisia kiireettömän ja kiireellisen hoidon perusteita. Lisäksi tehtävänä on ollut valmistella iäkkäiden henkilöiden pitkäaikaisen laitoshoidon lääketieteelliset perusteet. Osana tätä kokonaisuutta erillinen työryhmä on valmistellut luonnoksen toiminnallisten häiriöiden yhtenäisiksi hoidon perusteiksi.

Työryhmän muistiolounnos on lähetetty lausuntokierrokselle 18.4.2018. Elinkeinoelämän keskusliitolta ei lausuntoa ole pyydetty, mutta koska toiminnallisten häiriöiden tunnistaminen, niiden asianmukainen hoito ja kuntoutus ovat sekä terveydenhuollon että työelämän näkökulmasta erittäin tärkeitä asioita, haluamme tuoda esille asiaan liittyvät näkemyksemme.

Muistiolounnoksessaan työryhmä kuvaa erinomaisesti toiminnallisten häiriöiden luonteen, niiden laajan kirjon ja nykyistä lääketieteellistä näkemystä vastaavat syntymekanismit sekä diagnostiikan ja hoidon nykytilan haasteineen. Toiminnalliset häiriöt ja niihin liittyvät tutkimukset ja uusintatutkimukset kuormittavat terveydenhuoltojärjestelmää huomattavasti, mutta vielä merkittävämpää on se, että näistä häiriöistä aiheutuu oireileville henkilöille pitkäaikaista haittaa, rajoitteita ja pahimmillaan jopa työkyvyttömyyteen johtava toimintakyvyn vajuus.

Työryhmän näkemyksen mukaan suuri osa lievistä toiminnallisista häiriöistä hoidetaan nykyään asianmukaisesti ja erotusdiagnoosiin edellyttämät tutkimukset tulevat tehdyiksi. Ongelmia sen sijaan on vaikeampiasteisten häiriöiden tutkimusten lopettamisessa riittävän perusteellisen selvittelyn jälkeen ja potilaan oireiston tunnistamisessa ja toteamisessa toiminnalliseksi. Jos diagnoosi jää avoimeksi tai potilas ei hyväksy asetettua toiminnallisen häiriön diagnoosia, ei edellytyksiä asianmukaisen hoidon toteuttamiseksi ole.

Potilaiden ja heitä edustavien järjestöjen on usein ollut vaikea hyväksyä häiriöiden toiminnallista luonnetta, ja he myös kokevat, ettei heidän

Työelämä

29.5.2018

oireitaan oteta terveydenhuollossa vakavasti. Koska oikeus- ja korvauskäytäntö eivät tunnista toiminnallisia häiriöitä sairauksiksi, jäävät nämä potilaat sosiaalivakuutuksen etuuskien ulkopuolelle. Kaikki tämä on synnyttänyt voimakkaan vastakkainasettelun toiminnallisista häiriöistä kärsivien ja heitä edustavien järjestöjen sekä terveydenhuolto- ja vakuutusjärjestelmän välille.

Toiminnallisten häiriöiden tutkimuksen hoidon ja kuntoutuksen kehittäminen on keskeisen tärkeää näistä tiloista aiheutuvien haittojen vähentämiseksi ja oireilevien henkilöiden toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi. EK kannattaa työryhmän luonnostelemaa suuntaviivoja terveydenhuollon osaamisen lisäämiseksi, hoitomuotojen sisältöjen kehittämiseksi sekä hoidon porrastukseksi. Jotta toiminnallisten häiriöiden diagnostiikka ja hoito voidaan perustaa parhaaseen käytettävissä olevaan tutkimustietoon ja näyttöön hoidon vaikuttavuudesta, on sekä palveluvalikoimaneuvoston että Käypä hoito -toimituksen resursseja tarpeen vahvistaa nykyisestä.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto
Työelämä

Ilkka Oksala
Johtaja